

Ocena krajowego monitoringu

Zgodnie z artykułem 17 tzw. Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej wszystkie państwa Wspólnoty były zobowiązane do przedstawienia w roku 2007 wyników monitoringu gatunków i typów siedlisk objętych ochroną na podstawie tej dyrektywy. Opracowanie to zawiera oceny aktualnego stanu i zagrożeń tych gatunków i siedlisk. Na zlecenie Rządu podsumowanie to zostało opracowane przez Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie.

Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra” wspólnie z Klubem Przyrodników podjęło się zadania zrecenzowania tego opracowania w imieniu polskich organizacji przyrodniczych. „Salamandra” była odpowiedzialna za część dotyczącą zwierząt. Ogólnie, choć mieliśmy nieco uwag (najczęściej dotyczących zbyt optymistycznej oceny stanu ochrony niektórych gatunków), ocena opracowania wypadła całkiem dobrze, zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę, że takie podsumowanie stanu naszych walorów przyrodniczych Polska przygotowywała po raz pierwszy.

AK

W telewizji

Telewizja jest jednym z najskuteczniejszych narzędzi edukacji ekologicznej. Za jednym razem można dotrzeć do dużej liczby odbiorców. W ubiegłym roku, na zlecenie Telewizji Polskiej Oddział w Poznaniu i przy wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, „Salamandra” wyprodukowała 8 krótkich programów dotyczących wybranych obszarów Natura 2000 na terenie Wielkopolski. Każdy z nich był do tej pory dwukrotnie emitowany na antenie TVP Regionalnej. Była to pierwsza własna produkcja telewizyjna naszego Towarzystwa, oczywiście realizowana przy współudziale kilku profesjonalnych firm.

W lutym 2008 biolodzy z naszego Towarzystwa współuczestniczyli w kręceniu dwóch audycji poświęconych zimowaniu nietoperzy – odcinków programów „Dzika Polska” emitowanego w TVP Polonia oraz „100 tysięcy bocianów” emitowanego w TVP2. Aby przygotować każdą z tych ok. 20-minutowych audycji potrzebne były po dwa dni zdjęciowe. W naszej ocenie programy te wypadły pod względem edukacyjnym bardzo dobrze, więc, pomimo że w odcinku „100 tysięcy bocianów” zapomniano wspomnieć o udziale „Salamandry” w jego współtworzeniu, obecnie uczestniczymy w przygotowywaniu kolejnego jego odcinka, poświęconego ptakom gniazdującym w blokach.

AK

W Strzalinach – podczas kręcenia zdjęć do programu „Sto tysięcy bocianów”

fol. Andrzej Kepel

Natura 2000 – Shadow List 2008

W prace nad tworzeniem polskiej części sieci Natura 2000 „Salamandra” zaangażowana jest co najmniej od roku 2003. Ponieważ oficjalna propozycja sieci przekazana Komisji Europejskiej wiosną 2004 r. była najgorsza i najmniejsza w Europie (biorąc pod uwagę % proponowanego do ochrony obszaru kraju), „Salamandra” wspólnie z innymi organizacjami ogłosiła jesienią 2004 r. tak zwaną Shadow List, czyli alternatywną listę obszarów Natura 2000 proponowaną przez organizacje pozarządowe. Kolejną, poprawioną jej edycję ogłosiliśmy w roku 2006. Do jesieni 2007 r. polski Rząd, przymuszony przez Komisję Europejską, dodał część propozycji z Shadow List do swojej pozycji – dzięki temu powierzchnia oficjalnie proponowana do ochrony uległa podwojeniu. Nadal jednak dla wielu gatunków i typów siedlisk przyrodniczych propozycja rządowa jest niewystarczająca. Dodatkowo w ciągu ostatnich 4 lat udało się nieco poszerzyć wiedzę na temat występowania poszczególnych walorów przyrodniczych w naszym kraju. Dlatego obecnie od kilku miesięcy trwają prace nad przygotowaniem kolejnej aktualizacji polskiej Shadow List. „Salamandra” tradycyjnie odpowiedzialna jest za propozycje dotyczące zwierząt, a Klub Przyrodników za część dotyczącą roślin i siedlisk przyrodniczych. Prace planujemy ukończyć na początku kwietnia i wówczas najnowsza wersja opracowania zostanie ogłoszona. Tym razem nowy Rząd deklaruje chęć rzetelnej dyskusji nad naszymi propozycjami i szybkiego uwzględnienia ich na liście oficjalnej.

AK

Opinie i ekspertyzy

Głos organizacji przyrodniczych jest coraz częściej poważnie brany pod uwagę przy opracowywaniu projektów aktów prawnych, różnych planów i programów. Choć liczba przesyłanych nam do zaopiniowania dokumentów jest mniej więcej stała (do kilku tygodniowo), coraz częściej widzimy, że nasze opinie są czytane i poważnie brane pod uwagę.

Pod koniec roku 2007, negatywnie oceniając projekty 2 rozporządzeń Ministra Środowiska przygotowanych do ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, zaproponowaliśmy własne projekty tych rozporządzeń. W marcu 2008 r. na stronie internetowej Ministerstwa ukazały się nowe wersje tych projektów – z przyjemnością stwierdziliśmy, że w znacznej mierze są one oparte o nasze propozycje.

Ostatnia spośród ponad 20 opinii i stanowisk opracowanych przez „Salamandrę” w pierwszych 3 miesiącach 2008 r. dotyczy

projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie dopłat do plantacji roślin energetycznych. W projekcie znalazły się propozycje dopłat do upraw obcych gatunków inwazyjnych, niebezpiecznych dla polskiej przyrody. Mamy nadzieję, że nasza opinia dotycząca skorygowania listy gatunków, których plantacje mogą być dofinansowywane, zostanie uwzględniona.

AK

Odnowiona ścieżka

Od 1993 r. PTO „Salamandra” opiekuje się zlokalizowanym na terenie Poznania Rezerwatem „Meteoryt Morasko” – przyrodniczą perełką naszego miasta. Co pewien czas odnawiamy elementy wytyczonej przez nas ścieżki edukacyjno-przyrodniczej. Pod koniec ubiegłego roku, oprócz standardowego naprawienia uszkodzonych barierek i pomostów, dokonaliśmy gruntownej renowacji tablic edukacyjnych.

EO